

DUMINICA 28 DUPĂ RUSALII

Pilda celor poftiți la cină

APOSTOL. COLOSENI 3, 4 - 11

Fraților, când Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta întru slavă. Drept aceea, omorâți mădulele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este închinare la idoli, pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, în care păcate ați umblat și voi odinioară, pe când trăiați în ele. Acum, deci, lepădați și voi toate acestea: mânia,

iușimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de rușine din gura voastră. Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-ați dezbrăcat de omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește, spre deplină cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit, unde nu mai este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate și întru toți, Hristos.

EVANGHELIE. LUCA 14, 16 - 24

Zis-a Domnul pilda aceasta: Un om oarecare a făcut cină mare și a chemat pe mulți; și a trimis la ceasul cinei pe slujitorul său ca să spună celor chemați: Veniți, că, iată, toate sunt gata! Și au început toți, câte unul, să-și ceară iertare. Cel dintâi i-a zis: Am cumpărat un ogor și trebuie să ies ca să-l văd; te rog, iartă-mă. Și altul a zis: Cinci perechi de boi am cumpărat și mă duc să-i încerc; te rog, iartă-mă. Al treilea a zis: Femeie mi-am luat și de aceea nu pot veni. Și, întorcându-se,

slujitorul a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis: Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci și pe neputincioși, și pe orbi și pe șchiopi adu-i aici. Și slujitorul a zis: Doamne, s-a făcut precum ai poruncit, și tot mai este loc. Și a zis stăpânul către slujitor: Ieși la drumuri și la garduri și silește-i să intre, ca să mi se umple casa, căci zic vouă: Niciunul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea.

TÂLCUIRI

Parabola celor poftiți la cină este relatată de Sfinții Evangheliști Matei (22, 1-14) și Luca (14, 16-24) și se numără printre parabolele care vizează Împărăția lui Dumnezeu.

Această parabolă, în varianta Sfântului Evanghelist Matei, s-a citit și în Duminica a XIV-a după Rusalii. Sfântul Evanghelist Matei nu vorbește propriu-zis despre o cină, ci despre nunta unui fiu de împărat. El a mai inserat în parabola propriu-zisă pilda „omului intrat la cină, fără haină de nuntă”, care a fost respins sub parusia amenințare: „Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși” (Matei 22, 14).

Episodul cu cel respins apare și la Sfântul Evanghelist Luca, în preambulul pildei, numai că, la el accentul

cade pe îndemnul, valabil și pentru noi, astăzi, de a invita la cină „pe cei săraci, pe neputincioși, pe șchiopi, pe orbi. Și fericit vei fi că nu pot să-ți răsplătească. Căci ți se va răsplăti la învierea dreptilor” (Luca 14, 13-14).

Chemarea păgânilor la cină subliniază dimensiunea misionară a Bisericii în acord cu misiunea lui Hristos, care viza participarea păgânilor la comuniunea euharistică.

De fapt, începutul predicării Evangheliei la păgâni, sau la neamuri, are ca paradigmă această invitație: „Și zic vouă că mulți de la răsărit și de la apus vor veni și vor sta la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov în Împărăția cerurilor.” (Matei 8, 11).

Pilda celor poftiți la cină

Parabola citită astăzi are o dimensiune hristologică. Omul-împărat adus în discuția parabolei este Însuși Dumnezeu. El a făcut nuntă/cină Fiului Său, Iisus Hristos. Și când toate au fost gata, Dumnezeu a trimis pe slugile sale ca să cheme pe cei poftiți, însă aceștia, spune referatul, n-au vrut să vină. Atunci, Dumnezeu, insistent, a trimis iarăși alte slugi, dar ei, fără să țină seama, au început, unul câte unul, să-și ceară iertare, fiecare scuzându-se în funcție de ce era stăpânit. Cel dintâi își cumpărase o țarină și era interesat să o vadă, dar este greu de crezut că nu o văzuse înainte de a o cumpăra; al doilea își cumpărase cinci perechi de boi și trebuia să-i încerce, deși îi încercase probabil și înainte de a-i cumpăra; iar pentru al treilea, recent căsătorit, soția sa avea prioritate (cf. Luca 14, 20). Sfinții Părinți văd în cei trimiși să cheme la cină invitații pe fiii lui Israel, pe profeți, față de care conaționalii lor au avut o atitudine josnică: „Au fost chinuiți [...], au suferit batjocută și bici, ba chiar lanțuri și închisoare. Au fost uciși cu pietre, au fost puși la cazne, au fost tăiați cu fierestrăul, au murit uciși cu sabia, au pribegit în piei de oaie și în piei de capră, lipsiți, strâmtorați, rău primiți.” (Evrei 11, 35-37).

Stăpânul casei, revoltat de comportamentul lor (vai, din păcate sunt și astăzi astfel de oameni!), mâniindu-se, i-a spus slujitorului său: „Ieși îndată în piețele și ulițele cetății, și pe săraci, și neputincioși, și pe orbi, și șchiopi adu-i aici.” (Luca 14, 21).

De remarcat este faptul că mai întâi i-a chemat pe cei din interiorul cetății. Și fiind încă loc, i-a chemat apoi pe cei fără adăpost, de „la drumuri și la garduri”

(Luca 14, 23), adică pe cei din afara hotarelor cetății. Era foarte important pentru gazdă ca până și ultimul loc să fie ocupat: „Ieși la drumuri și la garduri și-i silește să intre, ca să mi se umple casa” (Luca 14, 23). Însă acest „silește” nu trebuie înțeles inchizitorial.

Refuzul celor invitați era nejustificat. Grijile vieții (țarina), lăcomia după cele materiale (târgul) și poftele trupului (căsătoria) nu pot fi motive serioase pentru a nu lua parte la cina împărătească ori la cina unui om oarecare (Luca 14, 16). Supărat, împăratul a intrat să-și salute oaspeții – răi și buni – și acolo a văzut pe unul dintre invitați care nu era îmbrăcat în haină de nuntă. Atunci i-a zis: „Prietene, cum ai intrat aici fără haină de nuntă?” (Matei 22, 12).

De unde să fi avut omul haină de nuntă, dacă el fusese invitat intempestiv? Evanghelistul notează însă că el nu a spus nimic, ci a tăcut. Sigur, la evrei, tradiția era ca cei invitați să treacă pe la garderobă să îmbrace peste hainele de rând, haina de nuntă. Însă acela nu făcuse așa. Atunci, probabil că revoltat de acest lucru, dar și de tăcerea sa, împăratul a zis slugilor: „Legați-l de picioare și de mâini și aruncați-l în întunericul cel mai din afară.” (Matei 22, 13).

„Întunericul cel mai din afară” este locul celor condamnați. Plângerea și scrâșnirea dinților, despre care se vorbește (Matei 22, 13), fac parte din chinurile acestui întuneric, din chinurile iadului. Sunt manifestarea exterioară a muștrărilor de conștiință.

Când Mântuitorul spune: „Căci mulți sunt chemați, dar puțini aleși.” (Matei 22, 14), are în vedere pe cei puțini, care merită cu adevărat să fie în anturajul stă-

pânului. Despre „cei puțini”, Sfântul Pavel spune că sunt: „o rămășiță aleasă prin har” (Romani 11, 5). Cu alte cuvinte, mulțime multă intră în Biserică, dar puțini sunt cei care se mântuiesc.

O întrebare care ar putea încolți în minte este: Dar cei așa-ziși răi, oare nu ar fi trebuit să aibă aceeași soartă? Se pare că și aceștia ar fi avut aceeași soartă, dacă nu ar fi aderat la Vestea cea Bună adusă de fiul de împărat, care nu este altul decât Mântuitorul Hristos.

Cât privește omul fără haină de nuntă, el este omul păcătos, omul trupesc. Or, unul ca acesta nu poate să încapă printre cei care sunt îmbrăcați cu haina de

nuntă a harului Duhului Sfânt. Un astfel de om nu poate să se facă părtaș nunții cerești și cinei celei duhovnicești.

Parabola se încheie cu amenințarea: „Nici unul din bărbații aceia care au fost chemați nu va gusta din cina mea” (Luca 14, 24). Da, nici unul din cei care au refuzat invitația nu va intra la ospățul mesianic în Împărăția lui Dumnezeu. Însă nu Mântuitorul este Cel care i-a condamnat, ci, din păcate, ei înșiși s-au autocondamnat!

I.P.S Calinic, Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților,
 fonte: arhiepiscopiasucevei.ro

CUVÂNT DE LA PĂRINȚI

Păcatul mândriei are în dezvoltarea sa câteva stadii, și începe cu slava deșartă. Simptomele slavei deșarte: setea de laude; nesuferirea muștrărilor, moralei și reproșurilor; purtarea bănuitoare și ranchiunoasă; bănuirea altora, greutatea în a cere iertare, căutarea căilor ușoare; omul joacă permanent teatru în prezența altora, cu scopul de a prezenta o aparență evlavioasă, ascunzându-și cu multă grijă patimile și neajunsurile. Omul încetează să-și mai vadă păcatele, nu-și mai bagă de seamă defectele, începe să-și minimalizeze vinovăția ori să și-o nege cu totul, ba uneori chiar s-o arunce asupra altora, și în schimb începe să-și exagereze și propriile cunoștințe, propria experiență, propriile calități și virtuți. Pe măsura evoluției bolii, în părerea sa despre sine el devine mare, vrednic de slavă. De aceea se și cheamă această boală „mania grandorii”. În starea aceasta, omul nu numai că-i osândește pe alții, ci începe să-i disprețuiască și să-i fie silă de ei, și chiar să le facă rău. Izbăvește-ne, Doamne, de asta!

Iar când bolnavului i se pare că nimeni nu-l înțelege, nimeni nu-l iubește, ci toți îl persecută și vor să-i facă rău, boala aceasta se numește mania persecuției. Mania grandorii și mania persecuției sunt cele mai răspândite forme de boală sufletească. Aceste boli sunt legate de aprecierea excesivă a propriei persoane, atunci când sentimentul exagerat al propriei valori stârnește dispreț și atitudine dușmănoasă față de oameni. Cel mândru este întotdeauna nemulțumit de cei din jur și de condițiile sale de viață, și de aceea ajunge câteodată la deznădejde, hulă, înșelare, iar uneori și la sinucidere. În stadiul de început, mândria

este greu de recunoscut. Doar un duhovnic încercat sau un psiholog încercat poate stabili fără greș această patimă atunci când ea se află în fașă. Omul se poartă aparent normal, însă un ochi experimentat recunoaște în el începutul bolii. Omul e mulțumit de sine. Este bine dispus: cântă, zâmbește, adeseori chiar râde și câteodată hohotește fără pricină; face pe originalul, pe spiritualul; caută să atragă cu orice preț atenția celor din jur; îi place să vorbească mult, iar în convorbirile lui se aude la nesfârșit „Eu”, însă un singur cuvânt dezaprobat face ca dispoziția lui să se schimbe rapid, și el devine abătut, ca în urma unei laude să înflorească din nou. În general însă, în stadiul acesta dispoziția lui rămâne luminoasă.

În continuare, dacă omul nu-și dă seama de păcătoșenia sa, dacă nu se pocăiește și nu se îndreaptă, boala lui duhovnicească evoluează și se acutizează. În om apare convingerea sinceră de faptul că este mai presus de alții. Această convingere se transformă în patima de a comanda, și el începe să dispună după bunul plac de atenția, de timpul și de puterile altora. Devine obraznic: se apucă de orice, chiar dacă nu face decât să strice și să încurce, în toate se bagă, chiar și în familiile altora. În stadiul acesta, dispoziția omului mândru se strică, fiindcă el întâmpină deseori rezistența celor din jur. El devine, treptat, tot mai irascibil, încăpățânat, certăreț, nesuferit de nimeni. Firește, oamenii încep să-l evite, dar el este convins de dreptatea sa și consideră că pur și simplu nimeni nu vrea să-l înțeleagă, și ca atare o rupe cu toți. Răutatea și ura, disprețul și îngâmfarează se instalează și prind rădăcini în sufletul lui. Sufletul îi devine întunecat și

rece, mintea i se întunecă, și omul iese din orice supunere. Scopul lui este să iasă cum vrea el, să-i facă pe ceilalți să se simtă inferiori, să-i impresioneze și să-și demonstreze „dreptatea”. Tocmai trufași de felul acesta creează schismele și ereziile.

În următoarea etapă de dezvoltare a bolii, omul o rupe și cu Dumnezeu... Tot ce are, inclusiv calitățile și unele virtuți, și le atribuie sieși. El e convins că-și poate aranja viața fără ajutorul altora și că poate dobindi singur tot ce-i trebuie în viață. El se simte mare

voinic chiar și atunci când are o sănătate plăpândă. Se îngâmă cu „înțelepciunea” sa, cu cunoștințele sale, și se mândrește cu tot ce are - iar rugăciunea lui devine nesincere rece, fără frângere de inimă, iar mai apoi încetează de tot să se mai roage. Starea lui sufletească se face negrăit de întunecată, dar totodată el e convins că e pe calea cea dreaptă și continuă să meargă cu grabă spre propria pierzare.

Schiegumenul Sava,

Cum să biruim mândria, Sofia, 2010, pag. 11

CÂNȚAȚI DOMNULUI TOT PĂMÂNTUL

Glasul 2

Troparul Sfinților Părinți

Întru credință pe Strămoși i-ai îndreptat, printr-înșii logodindu-Ți mai înainte Biserica cea din păgâni; sunt laudați întru mărire Sfinții, că din sămânța lor este Rodul care Te-a născut pe Tine fără de sămânță. Cu rugăciunile lor, Hristoase Dumnezeule, mântuiește sufletele noastre.

GÂNDUL ZILEI

A fost întrebat Avva Mios de către un soldat dacă Dumnezeu primește pocăința. Iar el, după ce l-a învățat multe cuvinte, i-a zis: Spune-mi, dragule, dacă ți se rupe mantaua, o arunci? A zis: Nu, ci iarăși o cos și mă folosesc de ea. A zis lui Bătrânul: Dacă ție îți pare rău de haina ta, lui Dumnezeu nu-i va părea rău de făptura Sa?

PATERICUL EGPITEAN